

NOTAT

Til: Statsforvalter i Agder

Fra: Økonomidirektør og Regnskapssjef i Kristiansand kommune.

Dato: 06.01.2023

Viser til tidligere innsendt notat sent den 29/12 som svarte ut spørsmål om balanse og gjeld frem til 2021. Under følger svar på spørsmål 3

Forutsetninger/valg

Når det gjelder lånegjeld knyttet til startlån (utlån), så er andel i % per 31.12.2019 videreført i perioden.

Alle investeringsprosjekter er fordelt mellom de gamle kommunene. Investeringsprosjekter som er felles for de 3 gamle kommunene er fordelt etter samme fordelingsnøkkel som er brukt i notatet fra Ingeniørvesenet sendt den 14.12.2022.

Fordelingsnøkkel er basert på folketall i 2019:

Kommune	Folketall 2019	%
Kristiansand	92 282	83,6
Søgne	11 403	10,3
Songdalen	6 706	6,1
<i>Sum</i>	<i>110 391</i>	<i>100,0</i>

Under vises 2 forskjellige modeller knyttet til lånegjeld, netto finansutgifter og kapitalinntekter fordelt på de tidligere kommunene. Dette grunnet at det finnes 2 forskjellige modeller i notatet fra Ingeniørvesenet sendt den 14.12.2022, som påvirker netto lånegjeld, netto finans og kapitalinntekter for kommunen.

Minimumsavdrag og nye låneopptak er fordelt etter samme metode som tidligere notat sendt inn den 29.12.2022.

Netto finans vises i 2023 kr

Beregninger av kalkulatoriske renter og avskrivninger for økonomiplanperioden, fordelt på 3 kommuner

Det er viktig å skille mellom lån til selvfinansiert virksomhet og lån til ordinære kommunale formål. Selvfinansiert virksomhet består av lån til videre utlån (startlån) og VAR, dvs. vann og avløp, mv. Grunnlaget for beregning av renter innen VAR-området er inntatt i tabellen. Dette gir et mer reelt bilde av netto lånegjeld enn ved bare å benytte faktiske lån til VAR-området i sammenstillingen.

Et startlån er et statlig boliglån som har svært gunstig rente og gis via kommunen til økonomisk vanskeligstilte som ikke får vanlig boliglån i banken. Renteutgiftene og renteinntektene knyttet til startlån føres i kommunens driftsregnskap, mens avdrag knyttet til startlån føres i kommunens investeringsregnskap. I hovedsak skal renteutgiftene og renteinntektene knyttet til startlån være en «nullspill» for kommunen.

Netto lånegjeld uttrykker derfor den lånegjelden som belaster kommunen.

*Kristiansand Havn KF holdt utenom

Under vises lånegjelden til den nye kommunen i følge økonomiplan 2023-2026 (tilleggsinnstillingen).

Hele 1000 kr				
Nye Kristiansand	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	12 250 307	12 490 633	12 979 076	13 714 213
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	934 928	999 928	1 059 928	1 114 928
Beregningsgr.lag VAR	2 612 439	2 897 864	3 320 370	3 581 779
Ubrukte lånemidler	0	0	0	0
Netto lånegjeld (jf. Lånetak)	8 702 940	8 592 840	8 598 778	9 017 505
Lånetak	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Awik	297 060	407 160	401 222	-17 505
Lånegjeld til investeringer	11 315 379	11 490 705	11 919 148	12 599 285
Minimumsvdrag bud 4,5 % av invlån1/1	471 392	496 755	494 997	500 388
Renteutgifter (inkl.startlån)	394 362	424 569	441 832	434 160

Under følger budsjettert renteinntekter, utbytte, avkastning energiverksfondet, renteutgifter og avdrag på lån i nye Kristiansand (netto finans).

Nye Kristiansand (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-73 610	-70 322	-65 694	-61 250
Renteinntekter diverse	-23 846	-23 087	-21 796	-17 223
Renteinntekter startlån	-30 445	-32 385	-31 535	-32 544
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-127 500	-63 415	-47 591	-46 430
KNAS utbytte	-31 000	-37 073	-20 940	-13 000
Kinoen utbytte	-3 500	-3 415	-3 331	-1 393
Avfall Sør AS utbytte	-2 000	-1 951	-1 904	-1 857
Energiverksfondet				
Gvinster og tap på finansielle omløpsm	-60 000	-58 537	-57 109	-55 716
Renteutgifter				
Renter investeringslån	363 916	392 184	410 297	401 616
Renter startlån	30 445	32 385	31 535	32 544
Avdrag på lån				
Minimumsavdrag	471 392	496 755	494 997	500 388
Netto finansutgifter				
	513 852	631 141	686 929	705 135
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)				
	-204 524	-228 209	-254 030	-286 633
Sum hva som belaster kommunen				
	309 328	402 932	432 899	418 502

Netto finansutgifter i tabellen over inneholder også renter og avdrag som er knyttet til selvkostområde (VAR gjeld). Renter og avdrag knyttet til selvkostområde dekkes gjennom de kommunale gebyrene. Så for å komme frem til hva som faktisk belaster kommunens driftsbudsjett, må man altså hensynta kapitalinntektene som kommunen mottar gjennom gebyrinntekter på selvkostområdet.

Eksempel for 2023, så er netto finansutgifter 513,9 mill. kr. Av dette dekkes 204,5 mill. kr gjennom gebyrinntekter (kapitalinntekter) på selvkostområdet. Det vil si at kommunen selv må dekke 309,3 mill. kr.

Fordelt på 3 kommuner

Modell 1

*Arbeidsplanen Vann og Avløp for Søgne kommune har vært lavere i 2020-2022 enn det som ligger inne i modell 1 og 2 (ca. 12-12,5 mill. kr) som er basert på en fordeling etter folketall. Det er også budsjettet lavere nivå i 2023 enn 12,5 mill. kr. Men Byingeniørens vurdering av fordelingen på de tre kommunene for 2022-26 etter folketall er lagt til grunn i beregningene.

Dersom en fordeler lånegjeld, netto finans og kapitalinntekter på 3 kommuner basert på modell 1 fra Ingeniørvesenet gir det følgende:

Lånegjeld gamle Kristiansand:

Kristiansand inkl. Trondstadvann og Boligselskapet	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	10 207 721	10 318 940	10 660 017	11 335 880
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	629 830	673 619	714 039	751 090
Beregningsgr.lag VAR	2 269 756	2 407 847	2 621 469	2 815 910
Ubrukte lånemidler				
Netto lånegjeld (jf. Lånetak)	7 308 135	7 237 474	7 324 509	7 768 880
Lånegjeld til investeringer	9 577 891	9 645 321	9 945 978	10 584 790
Minimumsavgifter	398 034	420 478	415 501	417 551
Renteutgifter (inkl.startlån)	328 185	352 388	364 615	358 221

Netto finans gamle Kristiansand:

Gamle Kristiansand (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-60 360	-57 664	-53 869	-50 225
Renteinntekter diverse	-23 846	-23 087	-21 796	-17 223
Renteinntekter startlån	-20 510	-21 817	-21 244	-21 924
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-80 610	-40 093	-30 088	-29 355
KNAS utbytte	-31 000	-37 073	-20 940	-13 000
Kinoen utbytte	-3 500	-3 415	-3 331	-1 393
Avfall Sør AS utbytte	-1 668	-1 627	-1 588	-1 549
Energiverksfondet				
Gevinster og tap på finansielle omløpsm	-39 462	-38 500	-37 561	-36 644
Renteutgifter				
Renter investeringslån	307 675	330 572	343 371	336 297
Renter startlån	20 510	21 817	21 244	21 924
Avdrag på lån				
Minimumsavdrag	398 034	420 478	415 501	417 551
Netto finansutgifter	465 263	549 591	589 699	604 459
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)	-180 605	-196 581	-208 691	-225 877
Sum hva som belaster kommunen	284 658	353 010	381 008	378 581

Lånegjeld gamle Søgne:

Søgne inkl. Trondstadvann	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	1 251 182	1 335 373	1 421 409	1 462 948
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	159 461	170 547	180 781	190 161
Beregningsgr.lag VAR	209 573	303 730	437 999	478 365
Ubrukte lånemidler				
Netto lånegjeld (jf. Lånetak)	882 149	861 096	802 630	794 422
Lånegjeld til investeringer	1 091 721	1 164 826	1 240 629	1 272 787
Minimumsdrag	46 209	47 928	50 178	52 084
Renteutgifter (inkl.startlån)	40 574	44 328	47 539	46 721

Netto finans gamle Søgne:

Gamle Søgne (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-8 833	-8 439	-7 883	-7 350
Renteinntekter diverse	0	0	0	0
Renteinntekter startlån	-5 193	-5 524	-5 379	-5 551
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-24 137	-12 005	-9 009	-8 790
KNAS utbytte				
Kinoen utbytte				
Avfall Sør AS utbytte	-207	-202	-197	-192
Energiverksfondet				
Gvinster og tap på finansielle omløpsm	-9 717	-9 480	-9 248	-9 023
Renteutgifter				
Renter investeringslån	35 381	38 805	42 160	41 170
Renter startlån	5 193	5 524	5 379	5 551
Avdrag på lån				
Minimumsavdrag	46 209	47 928	50 178	52 084
Netto finansutgifter	38 696	56 607	66 000	67 899
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)	-13 644	-18 699	-27 474	-37 258
Sum hva som belaster kommunen	25 053	37 908	38 526	30 641

Lånegjeld gamle Songdalen:

Songdalen inkl. Trondstadvann	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	791 404	836 320	897 650	915 385
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	145 637	155 763	165 109	173 676
Beregningsgr.lag VAR	133 110	186 287	260 902	287 505
Ubrukte lånemidler				
Netto lånegjeld	512 657	494 270	471 639	454 203
Lånegjeld til investeringer	645 767	680 558	732 541	741 708
Minimumsvedrag	27 149	28 350	29 317	30 753
Renteutgifter (inkl.startlån)	25 603	27 853	29 679	29 217

Netto finans gamle Songdalen:

Gamle Songdalen (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-4 417	-4 219	-3 942	-3 675
Renteinntekter diverse	0	0	0	0
Renteinntekter startlån	-4 743	-5 045	-4 912	-5 069
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-22 753	-11 317	-8 493	-8 286
KNAS utbytte				
Kinoen utbytte				
Avfall Sør AS utbytte	-125	-122	-119	-116
Energiverksfondet				
Gvinster og tap på finansielle omløpsm	-10 821	-10 557	-10 300	-10 049
Renteutgifter				
Renter investeringslån	20 860	22 808	24 767	24 148
Renter startlån	4 743	5 045	4 912	5 069
Avdrag på lån				
Minimumsavdrag	27 149	28 350	29 317	30 753
Netto finansutgifter	9 893	24 943	31 231	32 776
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)	-10 276	-12 928	-17 864	-23 498
Sum hva som belaster kommunen	-383	12 014	13 367	9 278

Modell 2

*Arbeidsplanen Vann og Avløp for Søgne kommune har vært lavere i 2020-2022 enn det som ligger inne i modell 1 og 2 (ca. 12-12,5 mill. kr) som er basert på en fordeling etter folketall. Det er også budsjettet lavere nivå i 2023 enn 12,5 mill. kr. Men Byingeniørens vurdering av fordelingen på de tre kommunene for 2022-26 etter folketall er lagt til grunn i beregningene.

Dersom en fordeler lånegjeld, netto finans og kapitalinntekter på 3 kommuner basert på modell 2 versjon 2 (hvor det er foretatt endringer på avskrivning fra Ingeniørvesenet gir det følgende resultat):

Lånegjelden til den nye kommunen:

Hele 1000 kr				
Nye Kristiansand	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	12 230 839	12 444 949	12 944 119	13 711 699
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	934 928	999 928	1 059 928	1 114 928
Beregningsgr.lag VAR	2 573 821	2 821 251	3 232 449	3 494 728
Ubrukte lånemidler	0	0	0	0
Netto lånegjeld (jf. Lånetak)	8 722 090	8 623 770	8 651 743	9 102 043
Lånetak	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Awik	277 910	376 230	348 257	-102 043
Lånegjeld til investeringer	11 295 911	11 445 021	11 884 191	12 596 771
Minimumsdrag bud 4,5 % av invlån1/1	471 369	495 901	493 029	498 921
Renteutgifter (inkl.startlån)	393 735	423 010	440 629	434 080

Netto finans nye kommunen:

Nye Kristiansand (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-73 610	-70 322	-65 694	-61 250
Renteinntekter diverse	-23 846	-23 087	-21 796	-17 223
Renteinntekter startlån	-30 445	-32 385	-31 535	-32 544
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-127 500	-63 415	-47 591	-46 430
KNAS utbytte	-31 000	-37 073	-20 940	-13 000
Kinoen utbytte	-3 500	-3 415	-3 331	-1 393
Avfall Sør AS utbytte	-2 000	-1 951	-1 904	-1 857
Energiverksfondet				
Gvinster og tap på finansielle omløpsm	-60 000	-58 537	-57 109	-55 716
Renteutgifter				
Renter investeringslån	363 290	390 625	409 094	401 536
Renter startlån	30 445	32 385	31 535	32 544
Avdrag på lån				
Minimumsavdrag	471 369	495 901	493 029	498 921
Netto finansutgifter	513 203	628 726	683 758	703 587
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)	-202 754	-224 302	-245 616	-274 598
Sum hva som belaster kommunen	310 449	404 425	438 142	428 989

Lånegjeld gamle Kristiansand:

Kristiansand inkl. Trondstadvann og Boligselskapet	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	10 214 422	10 338 956	10 669 401	11 392 154
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	629 830	673 619	714 039	751 090
Beregningsgr.lag VAR	2 263 743	2 406 820	2 533 179	2 747 728
Ubrukte lånemidler				
Netto lånegjeld (jf. Lånetak)	7 320 849	7 258 518	7 422 184	7 893 335
Lånegjeld til investeringer	9 584 592	9 665 338	9 955 363	10 641 064
Minimumsdrag	398 103	420 772	416 364	417 945
Renteutgifter (inkl.startlån)	328 407	353 020	364 897	360 047

Netto finans gamle Kristiansand:

Gamle Kristiansand (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-60 360	-57 664	-53 869	-50 225
Renteinntekter diverse	-23 846	-23 087	-21 796	-17 223
Renteinntekter startlån	-20 510	-21 817	-21 244	-21 924
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-80 610	-40 093	-30 088	-29 355
KNAS utbytte	-31 000	-37 073	-20 940	-13 000
Kinoen utbytte	-3 500	-3 415	-3 331	-1 393
Avfall Sør AS utbytte	-1 668	-1 627	-1 588	-1 549
Energiverksfondet				
Gevinster og tap på finansielle omløpsm	-39 462	-38 500	-37 561	-36 644
Renteutgifter				
Renter investeringslån	307 897	331 203	343 653	338 123
Renter startlån	20 510	21 817	21 244	21 924
Avdrag på lån				
Minimumsavdrag	398 103	420 772	416 364	417 945
Netto finansutgifter	465 554	550 517	590 843	606 679
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)	-179 739	-196 252	-206 772	-217 834
Sum hva som belaster kommunen	285 815	354 265	384 071	388 844

Lånegjeld gamle Søgne:

Søgne inkl. Trondstadvann	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	1 226 300	1 279 350	1 385 786	1 412 947
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	159 461	170 547	180 781	190 161
Beregningsgr.lag VAR	179 083	239 658	417 640	439 584
Ubrukte lånemidler				
Netto lånegjeld (jf. Lånetak)	887 756	869 145	787 365	783 202
Lånegjeld til investeringer	1 066 839	1 108 803	1 205 006	1 222 786
Minimumsdrag	46 113	46 835	47 765	50 588
Renteutgifter (inkl.startlån)	39 768	42 462	46 233	45 108

Netto finans gamle Søgne:

Gamle Søgne (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-8 833	-8 439	-7 883	-7 350
Renteinntekter diverse	0	0	0	0
Renteinntekter startlån	-5 193	-5 524	-5 379	-5 551
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-24 137	-12 005	-9 009	-8 790
KNAS utbytte				
Kinoen utbytte				
Avfall Sør AS utbytte	-207	-202	-197	-192
Energiverksfondet				
Gevinster og tap på finansielle omløpsm	-9 717	-9 480	-9 248	-9 023
Renteutgifter				
Renter investeringslån	34 575	36 938	40 854	39 557
Renter startlån	5 193	5 524	5 379	5 551
Avdrag på lån				
Minimumsavdrag	46 113	46 835	47 765	50 588
Netto finansutgifter	37 793	53 648	62 281	64 791
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)	-12 821	-15 660	-22 285	-33 523
Sum hva som belaster kommunen	24 972	37 987	39 996	31 268

Lånegjeld gamle Songdalen:

Songdalen inkl. Trondstadvann	2023	2024	2025	2026
Samlet lånegjeld u/pensjonsforpl.	790 117	826 643	888 932	906 597
Lånegjeld knyttet til Startlån (utlån)	145 637	155 763	165 109	173 676
Beregningsgr.lag VAR	130 995	174 774	281 629	307 415
Ubrukte lånemidler				
Netto lånegjeld	513 486	496 107	442 194	425 505
Lånegjeld til investeringer	644 480	670 880	723 823	732 921
Minimumsdrag	27 153	28 293	28 900	30 387
Renteutgifter (inkl.startlån)	25 561	27 529	29 499	28 925

Netto finans gamle Songdalen:

Gamle Songdalen (i 1000 kr) i 2023 kr	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Renteinntekt				
Renteinntekter likviditet	-4 417	-4 219	-3 942	-3 675
Renteinntekter diverse	0	0	0	0
Renteinntekter startlån	-4 743	-5 045	-4 912	-5 069
Utbytte				
Agder Energi utbytte	-22 753	-11 317	-8 493	-8 286
KNAS utbytte				
Kinoen utbytte				
Avfall Sør AS utbytte	-125	-122	-119	-116
Energiverksfondet				
Gvinster og tap på finansielle omløpsm	-10 821	-10 557	-10 300	-10 049
Renteutgifter				
Renter investeringslån	20 818	22 484	24 587	23 856
Renter startlån	4 743	5 045	4 912	5 069
Avdrag på lån				
Minimumsdrag	27 153	28 293	28 900	30 387
Netto finansutgifter	9 855	24 562	30 634	32 118
Kapitalinntekter (kapitalkost. VAR)	-10 194	-12 389	-16 559	-23 241
Sum hva som belaster kommunen	-338	12 173	14 075	8 877

Vedlegg:

- Gjeld, netto finans og kap til statsforvalter modell 1 (Excel)
- Gjeld, netto finans og kap til statsforvalter modell 2 (Excel)